

Ministerieel besluit tot definitieve bescherming als monument van de grenspaal van Saventerloo in Zaventem (Nossegem)

DE VLAAMSE MINISTER VAN BUITENLANDS BELEID EN ONROEREND ERFGOED,

Gelet op het Onroerenderfgoeddecreet van 12 juli 2013, artikel 6.1.1;

Gelet op het besluit van de Vlaamse Regering van 25 juli 2014 tot bepaling van de bevoegdheden van de leden van de Vlaamse Regering, artikel 6, 1°;

Gelet op het ministerieel besluit van 29 januari 2018 tot voorlopige bescherming als monument van de grenspaal van Saventerloo;

Gelet op het openbaar onderzoek dat gehouden is van 19 februari 2018 tot en met 20 maart 2018 en waarvan de behandeling is opgenomen in bijlage;

Overwegende dat het waarderend onderzoek, waarvan de resultaten zijn opgenomen in het beschermingsdossier, de erfgoedwaarde van de grenspaal van Saventerloo aantoonst;

Overwegende dat de grenspaal van Saventerloo als monument historische waarde bezit die als volgt wordt gemotiveerd:

De grenspaal van Saventerloo behoort tot de oudste in Vlaanderen bewaarde grenspalen. Het is een uitzonderlijk bewaarde 16de-eeuwse natuurstenen grenspaal van het in oorsprong Bourgondische jachtdomein Saventerloo. Op de paal staat de afbeelding van een Sint-Andreaskruis, symbool van de Bourgondische dynastie, samen met ingebeitelde cijfers en letters die verwijzen naar een nog niet gelokaliseerde kaart. Vermoedelijk werd de grenspaal opgetrokken samen met een 150-tal andere exemplaren ter gelegenheid van de schenking in 1525 van het jachtdomein Saventerloo door keizer Karel V aan Karel de Lannoy, heer van Steenokkerzeel en onderkoning van Napels;

Overwegende dat de grenspaal van Saventerloo als monument architecturale waarde bezit die als volgt wordt gemotiveerd:

De grenspaal is een uitzonderlijk bewaard gebleven en representatief voorbeeld van een grenspaal die met zijn heraldische gebeitelde symboliek, hier een Sint-Andreaskruis, verwijst naar de Bourgondische dynastie die het domein Saventerloo in bezit had. De grenspaal is een uitzonderlijk voorbeeld van een stenen domeinafbakening uit de 16de eeuw,

BESLUIT:

Artikel 1. Met toepassing van artikel 6.1.1 tot en met artikel 6.1.11 van het Onroerenderfgoeddecreet van 12 juli 2013 en artikel 6.2.1 van het Onroerenderfgoedbesluit van 16 mei 2014 worden de volgende onroerende goederen definitief beschermd als monument:

grenspaal van Saventerloo, Burggrachtstraat 1A in Zaventem (Nossegem); bekend ten kadaster: Zaventem, 3de afdeling, sectie B, perceelnummer 126L (deel).

De definitief beschermde onroerende goederen zijn aangeduid op het plan dat als bijlage bij dit besluit wordt gevoegd.

De fotoregistratie van de fysieke toestand van de definitief beschermde goederen wordt als bijlage bij dit besluit gevoegd.

Art. 2. Het monument heeft de volgende erfgoedwaarden:

- 1° historische waarde;
- 2° architecturale waarde.

De erfgoedelementen en de erfgoedkenmerken van het monument zijn:

De natuurstenen grenspaal steekt ongeveer 40 cm hoog boven het maaiveld uit en heeft een bovenzijde van ongeveer 20 bij 15 cm. Op de voorzijde staat de afbeelding van een Sint-Andrieskruis in hoogrelief en enkele ingebeitelde letters en cijfers. Op de bovenzijde werd een V-vormige groef ingebeiteld.

Art. 3. Voor het beschermde monument gelden de volgende beheersdoelstellingen:

- 1° de bescherming van de grenspaal van Saventerloo in Zaventem beoogt het behoud van de erfgoedkenmerken en erfgoedelementen;
- 2° de grenspaal van Saventerloo blijft bij voorkeur op de huidige plek behouden, in goede bouwfysische toestand. Verplaatsing kan overwogen worden bij verbreding van de weg of herinrichting van het perceel, voor zover de grenspaal steeds op hetzelfde perceel en aansluitend bij de Burggrachtstraat wordt opgesteld, zo dicht mogelijk bij de huidige locatie en de perceelsgrens met het perceel Zaventem, 3de afdeling, sectie B, 123H.

In uitvoering van deze beheersdoelstellingen is het verboden het oppervlak van de grenspaal te herkappen.

Art. 4. De zakelijkrechthouder en de gebruiker van het beschermde monument zijn verplicht de instandhouding en het onderhoud ervan te verzekeren door:

- 1° het goed als een goede huisvader te beheren en de nodige voorzorgsmaatregelen te nemen tegen schade ten gevolge van brand, blikseminslag, diefstal, vandalisme, wind of water;
- 2° de toestand van het goed regelmatig te controleren;
- 3° regulier onderhoud uit te oefenen;
- 4° onmiddellijk passende consolidatie- en beveiligingsmaatregelen te nemen in geval van nood.

Art. 5. Voor de volgende handelingen aan het beschermde monument moet een toelating worden aangevraagd:

- 1° het verplaatsen, slopen, demonteren, verbouwen of heropbouwen van de grenspaal;
- 2° het verwijderen, vervangen, wijzigen of verstevigen van constructieve elementen;
- 3° het verwijderen, vervangen of wijzigen van historische materialen en het toepassen van behandelingen met als doel de historische materialen te reinigen, te herstellen, te verduurzamen of te beschermen tegen verweer en aantasting;
- 4° het aanbrengen, verwijderen, vervangen of wijzigen van de kleur, textuur of samenstelling van de afwerkingslagen op de grenspaal;
- 5° het aanbrengen, vervangen, herkappen, herschilderen of wijzigen van de opschriften;
- 6° het plaatsen of wijzigen van bovengrondse en ondergrondse nutsvoorzieningen en leidingen;
- 7° het uitvoeren van graafwerken, wegenwerken, archeologische opgravingen die de stabiliteit van het ongevalskruis in gevaar kunnen brengen;
- 8° reinigen van de natuursteen anders dan met zuiver water onder gecontroleerde druk;
- 9° verwijderen van mossen en korstmossen.

Er is geen toelating vereist voor het onmiddellijk nemen van passende consolidatie- en beveiligingsmaatregelen in geval van nood, noch voor de uitvoering van regulier onderhoud.

Brussel,

04 OKT. 2018

De Vlaamse minister van Buitenlands Beleid en Onroerend Erfgoed,

A handwritten signature in black ink, consisting of a series of connected loops and a final horizontal stroke with a small hook at the end.

Geert BOURGEOIS